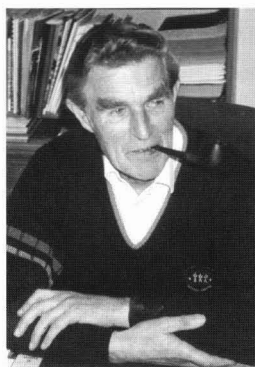

Minneord om Steinar Skjeseth

Vi var «privilegerte» med lærerike forelesninger, seminarer, og mange langturer med professor Steinar Skjeseth som foreleser og guide.

Han var «et vandrende leksikon» innen geologiens mange felter, og hadde en enestående pedagogisk evne til å forklare den geologiske fortid slik at vi skulle kunne forstå nåtid, for å ta vare på fremtidens naturressurser mm. Alltid hadde han tålmodighet og forklaringer m/ spørsmål og svar. Alle flokket seg om ham i sosialt kameratslig samvær. Vi var alle glade i medmennesket Steinar Skjeseth. Enormt mye har vi og takke ham for. Om professorens hjerte har sluttet og slå, så har vi sammen hatt så mange fantastiske minnerike opplevelser «inne som ute» som vi vil minnes med glede. Din bortgang vil bli et stort savn.

Professorens store geologiske kunnskaper og opplysningsvirksomhet vil hans tilhørere spre videre til den oppvoksende generasjon og befolkning.

I minnenes verden. I dyp ærbødighet. Inderlig takk for alt.

Elisabeth Gjertsen.

Ved Steinar Skjeseths bortgang er en stor geolog og et fint menneske ikke lenger blant oss. Selv om vi visste at han var svekket av alder kom dødsfallet hurtig og uventet 31. juli. Steinar rakk å bli 72 år. I geologisk sammenheng et kort liv, men Steinar visste å utnytte det aktivt - noen pensjonisttilværelse ble det aldri.

Steinar ble født i Ringsaker i 1924. Etter endt matematisk-naturvitenskapelig embetseksamen i 1950 ble han knyttet til Geologisk Museum i Oslo. I 1952 ble Steinar ansatt som statsgeolog ved Norges Geologiske Undersøkelse, hvor han raskt avanserte til statsgeolog 1 og ble leder for Vannkontoret. Her startet han arbeidet med å bygge opp landets første vannboringsregister.

I 1963 ble Steinar utnevnt til professor i geologi ved NLH. Fire år tidligere ble Steinar kreert til doctor philosophiae ved Universitetet i Oslo for sin avhandling «Contributions to the geology of the Mjøsa Districts and the classical sparagmite area in Southern Norway».

I 1983 gikk Steinar over i en informasjonsstilling ved GEFO, (i dag Jordforsk) ved NLH. Her var rådgivning og kunnskapsformidling om geologi hans oppgaver.

Steinar har utover sitt vitenskapelige arbeid utført et banebrytende arbeid for å formidle og spre geologikunnskap i studentmiljøer, i faglige og allmenne fora. På denne måten har han fått fram geologiens grunnleggende betydning for planlegging, ressursutnyttelse og forståelse av landskapet rundt oss. Steinar maktet å gjøre et vanskelig fag allment kjent og forståelig, slik at det også kom samfunnet til praktisk nytte og glede.

Steinars pedagogiske talenter var unike. Det er sjelden å treffe en vitenskapsmann som kan legge fram såvel vitenskapelige resultater som praktiske erfaringer i en form avpasset det publikum han

sto overfor; det være seg kollegaer, studenter, 4 H-ere, Rotaryanere, pensjonister og amatørgeologer. Det som karakteriserte Steinars arbeidsmåte var at han satte de enkelte geologiske oppdagelser inn i en større sammenheng. Dette krevde forberedelser og de var Steinar alltid grundig med. Å være med Steinar på busstur var en stor opplevelse. Det samme var å stå på Høsbjør å høre han fortelle om Mjøsområdet historie. Dette nøkkelområde i norsk geologisk historie kunne han i minste detalj. Ingen han vel markedsført Hedemarken i lenger tid enn Steinar. Selv om han bodde på Ås sto området sentralt i hans forelesninger og utferder. Dette bekreftes ved den globale Steinar fikk av Follo Geologiforening i presang. Globusen hadde kun ett kontinent - og det var Hedemarken.

Selv om Steinars styrke lå i den muntlige framstilling, skrev han Norges geologiske historie som en artikkelserie i A-magasinet i 1974. Serien ble så populær at den ble samlet i et hefte, NORGE BLIR TIL, som kom ut i over 100.000 eks. Det er det ikke mange andre norske fagbøker som kan slå! For kort tid siden kom heftet ut som revidert utgave i bokform - et fint minne om Steinar som kunnskapsformidler.

Steinar engasjerte seg sterkt i å ta i bruk geologisk kunnskap ovenfor kommuner og enkeltpersoner. Selv om han var en allsidig geolog var det grunnvannet som var hans «hjerterbarn». Her gjorde han et banebrytende arbeid når det gjaldt praktisk utnyttelse av vann i fjell og løsmasser. I forbindelse med virksomheten i NGU startet han oppbyggingen av et brønnboringsregister som skulle få stor nytte. Bak arbeidet lå en enorm lokalkunnskap. På ett år besiktiget han over 500 borebrønner! Han engasjerte seg spesielt for vannforsyningen i bygdene, og fikk også etablert de første store grunnvannsanlegg fra løsmasser i Norge (Elverum og Rena).

For brønnboringsfirmaer ble Steinars engasjement i faget et vendepunkt. Hans konkrete og direkte informasjon til boreren - og til samfunnet forøvrig - gjorde det enklere å se mulighetene som ligger i en riktig utnyttelse av grunnvann. I de senere år har flere institusjoner og fir-

maer engasjert seg i grunnvannsleting, men helt til det siste var det Steinar som ble kontaktet når vurdering av borerer skulle foretas. Hans erfaring, lokalkunnskap og renommé på dette felt var enestående, han var i seg selv en institusjon.

Steinars virksomhet førte til flere utmerkelser. I 1953 ble Steinar tildelt REUCH-MEDALJEN. Denne gis til yngre forskere som har publisert et vitenskapelig arbeid av særlig stor betydning for norsk geologi. Steinar var den første som ble tildelt VANN-PRISEN. En pris som ble innstiftet av Ingeniørforeningen og utdelt i samarbeid med Norsk Vannforening. I 1989 ble han tildelt Landbruksdepartementets populærvitenskapelige pris. Under Nordisk Stein- og Mineralmesse på Hamar i 1990 ble han tildelt Kongens fortjenestemedalje i gull for sitt informasjonsarbeid knyttet til geologi.

Det var Steinars sterke personlige engasjement i sitt fag, som skilte hans virksomhet fra andre geologer og vitenskapsmenn. Svært ofte la virksomheten beslag på hans fritid i form av kveldsmøter, kurs og søndagsbefaringer med ulike grupper. Det var aldri nei i Steinars munn ved henvendelser om bistand. Slik var det helt til det siste. Han var et positivt menneske som ga av seg selv, og var til for alle. Vi vil aldri glemme ditt lune blikk og gjennomtenkte replikker. Takk for den lærdom du ga oss og de mange fine turer vi fikk sammen. I dag går våre tanker til Bjørg og den nærmeste familie.

*Ole Nashoug, leder Hedemarken
Geologiforening*

*Formannen, Hans Vidar Ellingsen representerte
Norske Amatørgeologers Sammenslutning ved
bisettelsen.*

*Et portrettintervju med Steinar Skjeseth,
"Læreren" sto i STEIN nummer 2, 1990.*